1.5. РЕЦЕНЗІЇ ТА НОВІ ВИДАННЯ

НАУКОВІСТЬ EYEDETECT[1]

Назаров О. А.

DOI: 10.53672/ej.1.2025.03[1] Check for updates

Реферат. Реферативні матеріали, перекладені Назаровим О. А., знайомлять українського читача з науковим підґрунтям окуломоторного тесту на виявлення обману (Oculomotor Deception Test, ODT), який із 2014 року комерціалізовано під назвою EyeDetect. За перекладеними матеріалами, д-р Джон Кірчер, головний науковий співробітник компанії Converus Inc., разом із колегами та незалежними дослідниками підготував 21 публікацію про цю технологію; її розроблення розпочато у 2002 році, а наукові публікації в США простежено з 2009 року. Найдокладніше подано результати двох перших праць: Webb, Hacker, Osher, Cook, Woltz, Kristjansson і Kircher (2009) про рухи очей і розмір зіниць як ознаки обману під час заповнення комп'ютерних анкет та Webb, Honts, Kircher, Bernhardt і Cook (2009) про ефективність діаметра зіниці в тесті з питаннями порівняння ймовірної брехні. Автори цих досліджень дійшли висновку, що діаметр зіниці й поведінка під час читання є діагностичними ознаками обману, вимірювання ODT можуть доповнювати поліграф або самооцінку чи бути їм альтернативою, а діаметр зіниці як значущий предиктор обману здатен замінити традиційне вимірювання відносного артеріального тиску. Окремо систематизовано формати тестів EyeDetect: багатотемні тести питань порівняння (3R–4R MCT, аудіоверсія AMCT для осіб зі слабким зором, Hybrid MCT для EyeDetect+ 2.0; історичний формат RCT замінено на MCT), однотемні тести керованої брехні (DLC, DLC 2, Hybrid DLC), а також тести V3R і V4R мобільного застосунку VerifEye для виявлення прихованої інформації. Пояснено можливі рішення поліграфолога: «когнітивне навантаження на приховування виявлено» (Not Credible, Deceptive), «не виявлено» (Credible, Truthful) і Not Credible, Random Responses, що може вказувати на протидію тестуванню; українські формулювання адаптовано до вітчизняної системи психологічних знань. Матеріали корисні поліграфологам, судовим експертам і юристам, які оцінюють наукову обґрунтованість інструментальних методів виявлення приховуваної інформації; журнал також забезпечив резервний доступ до англомовного оригіналу.

Ключові слова: EyeDetect, окуломоторний тест на виявлення обману, діаметр зіниці, поліграф, Converus Inc, виявлення обману, тест питань порівняння, тест керованої брехні, VerifEye, протидія тестуванню.

The Scientific Basis of EyeDetect

Nazarov O. A.

Abstract. The oculomotor deception test (ODT), marketed since 2014 as EyeDetect, is discussed as a supplement or alternative to conventional polygraph examination. This referative translation by Nazarov O. A. summarises materials stating that Dr John Kircher, chief scientist at Converus Inc., together with colleagues and independent researchers, has produced 21 publications on ODT; the technology dates back to 2002, and the published research line in the United States begins in 2009. The translation focuses on two early studies: Webb, Hacker, Osher, Cook, Woltz, Kristjansson and Kircher (2009) on eye movements and pupil size in computer-administered questionnaires, and Webb, Honts,

Kircher, Bernhardt and Cook (2009) on pupil diameter in a probable-lie comparison question test. Their findings indicate that pupil diameter and reading behaviour are diagnostic of deception, that ODT measures may complement or replace the polygraph or self-report, and that pupil diameter could substitute for the relative blood pressure channel. The paper also classifies EyeDetect test formats: multi-issue comparison tests (3R–4R MCT, an audio version for visually impaired examinees, Hybrid MCT for EyeDetect+ 2.0, the older RCT format being retired), single-issue directed-lie comparison tests (DLC, DLC 2, Hybrid DLC) and the V3R and V4R tests of the VerifEye mobile application. Possible outcomes are explained, including a Random Responses result that may indicate countermeasures, with Ukrainian wording adapted to domestic psychological terminology. The material is useful for polygraph examiners, forensic experts and lawyers assessing the scientific grounding of instrumental deception detection.

Keywords: EyeDetect, oculomotor deception test, pupil diameter, deception detection, polygraph, Converus, comparison question test, directed-lie comparison test, VerifEye, countermeasures.

Реферат оприлюднено на сайті 08.11.2025; у номері — 08.11.2025; DOI: ***10.53672/ej.1.2025.03***[1]*. Відомості про першу публікацію уточнюються редакцією.*

References

1. Nazarov O. A. Naukovist EyeDetect [The Scientific Basis of EyeDetect] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2025. Vol. 10, No. 5 (59). DOI: https://doi.org/10.53672/ej.1.2025.03. URL: https://expertize-journal.org.ua/books/16771-naukovist-eyedetect (onovlena versiia vid 07.11.2026). [in Ukrainian].